

[Miljøministeren]

samlet erhverv, der føler, at dets interesser generelt er blevet gået for nær, men selvfølgelig kan det ske i enkelte områder og enkelte sager. Ellers er der altså tale om et samarbejde med henblik på at få opfyldt lovens formål, nøjagtig som der står.

(Kort bemærkning).

Margrete Auken (SF):

Ja men så vil jeg godt takke ministeren. Det er klart, at jeg bliver nødt til at læse meget nøje på det her, for det er virkelig hårfint.

Så vidt jeg kunne høre på det, ministeren sagde – det kan jo være svært, når man er nødt til at tale i to retninger – blev der sagt, at man ville opretholde de to retninger som ligeværdige partnere. Hvis det vil være muligt for mig at konkludere sådan efter at have studeret det lidt nøjere, så vil jeg naturligvis anbefale min gruppe at stemme for lovforslaget.

Miljøministeren (Erik Holst):

Jeg vil gerne takke fru Margrete Auken, fordi hun nu har forstået mig, og jeg er glad for også SFs tilslutning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om vandløb. (Lovforslag nr. L 58).

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 19 stemte for, 99 imod.

Ændringsforslag nr. 2, § 3, således ændret, §§ 4–59, ændringsforslag nr. 3, § 60, således ændret, § 61–67, ændringsforslag nr. 4, § 68, således ændret, og §§ 69–89

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Lovforslag nr. L 59).

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af:

Forslag til lov om mærkning og oplysningspligt vedrørende forbrug af energi.

(Lovforslag nr. L 91. Fremsat 2/2 82. Første behandling 10/2 82. Betænkning 11/5 82).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Forhandling

Collet (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Ahlmann-Ohlson, ikke kan være til stede, skal jeg oplæse følgende:

Det konservative folkeparti gav ved førstebehandlingen af dette lovforslag udtryk for betænkelighed ved lovforslaget, dels fordi vi følte, at der var tale om for mange og dybtgående beføjelser til ministeren, dels fordi vi ikke var overbeviste om, at der reelt er behov for en sådan lovgivning. Imidlertid lovede vi

[Collet]

at medvirke ved udvalgsbehandlingen i positiv ånd, således at vi kunne få skabt et bredt fundament for denne for erhvervslivet væsentlige lovgivning.

Hvad viste udvalgsbehandlingen os så? Den viste os, at denne lovgivning havde været helt perfekt en række år tilbage, da der ikke fandtes det mindste, der mindede om energimærkningsordninger. Det har vi i dag, og ikke nok med det: i 1982 har vi ikke mindre end 3 forskellige statsinstanser, der kontrollerer, nemlig Demko, Teknologisk Institut og statens husholdningsråd. Hertil kommer, at Dansk Varefakta Nævn siden 1958 har udført et særdeles seriøst arbejde med henblik på at give danske borgere en god og oplysende energimærkning. Og det er dokumenteret, at Dansk Varefakta Nævn, der jo betales af virksomhederne, på glimrende vis har skabt store besparelser i energiforbruget på energitunge produkter. 70 pct. af samtlige solgte store elektriske husholdningsapparater i Danmark er DVN-mærkede. Kort sagt: Danmark er i øjeblikket selvforsynnet på dette område.

EF taler om, at man *kan* indføre ny energimærkningslovgivning. Ministeren siger, at man *skal*. Men Danmark fattes penge. Derfor finder vi det rigtigst at udskyde projektet i 2 år og at lade lovforslaget vedtage med den ændring, at ministeren fremover kun skal beskæftige sig med mærkning dér, hvor der ikke allerede er skabt energimærkning. Så vil der være fornuft i tingene.

Vi går ud fra, at CD besinder sig og støtter de øvrige borgerlige partiers ændringsforslag. Gør CD ikke det, vil CD sammen med socialistisk folkeparti være hovedansvarlig for, at dansk erhvervsliv og danske borgere bliver påført en bureaukratisk lovgivning, hvis reelle behov der kan rejses stor tvivl om. At der som sagt er tale om yderligere offentlige udgifter i millionklassen, går vi ud fra at CD er bekendt med.

Vi agter altså at stemme for lovforslaget med de nævnte ændringsforslag. Vedtages ændringsforslagene ikke, stemmer det konservative folkeparti imod lovforslaget.

Niels Anker Kofoed (V):

Jeg skal bare sige, at mit parti vil anbefale, at man stemmer for de af mindretallet stillede ændringsforslag. Så kunne vi i hvert fald

opnå, at loven blev udsat et par år, og dermed kunne folk konstatere, at denne lov var komplet overflødig. Jeg synes, det hører udmærket med i billedet, at her er der nogle, der vil have lavet noget blot for at lave noget. Også under udvalgsarbejdet har det vist sig, at lovforslaget i alle måder er fuldstændig overflødig, bortset fra at der kan skabes en smule beskæftigelse for dem, der skal kontrollere, plus en ekstra udgift, således at forbrugerne skal betale mere for kontrol af den slags.

Jeg beklager for så vidt, at vi ikke har kunnet få overbevist CD om det rigtige i – i hvert fald det moderate i – at udsætte lovforslaget. Derfor synes jeg, at vi skulle tage en udvalgsbehandling til, således at centrum-demokraterne også kunne indse det kloge i at udsætte dette lovforslag, således som mindretallet har foreslået.

Løvig Simonsen (S):

Jeg skal hilse med tilfredshed, at der er flertal for det foreliggende lovforslag, men udtrykke min beklagelse over, at flere af de partier, der ved første behandling udtrykte sig positivt om det foreliggende lovforslag, nu ikke ønsker at medvirke til dets gennemførelse.

Der er af et mindretal stillet ændringsforslag, og i betænkningsbidraget gør man opmærksom på, at man mener, at en god energimærkning af produkter vil være meget nyttig for forbrugerne. Så må vi nok spørge, hvorfor man ikke vil være med til at gennemføre et lovforslag, der sikrer en sådan mærkning.

Af de to ændringsforslag, der er stillet, gør det ene opmærksom på, at man skal have undtaget de apparater, for hvilke der gælder en ordning, som er tilfredsstillende. Ja men hvem afgør, om en sådan ordning er tilfredsstillende? Hvem skal tage sig af dette? Dette ændringsforslag er ikke til at administrere. Med det andet ønsker man at udsætte lovens ikrafttræden 2 år, således at den først træder i kraft i 1984, ud fra den opfattelse, at så er der mulighed for, at frivilligheden kan få fuld effekt. Man kunne jo også forestille sig, at de importører og fabrikanter, der er, ville sige: nå men så behøver vi ikke gøre mere ved det før om 2 år, for da får vi kravene i loven alligevel.

[Løvig Simonsen]

Der er ikke tale om, at man trækker noget ned over hovedet, hverken på importører eller på fabrikanter. Der står ganske klart i bemærkningerne og i de svar, vi har fået fra ministeren, at det sker efter forhandling i hvert enkelt tilfælde, ikke alene med de berørte importør- og fabrikantorganisationer, men selvfølgelig også med forbrugerorganisationer og industriministeren og forbrugerombudsmanden.

En af de ting, som ikke er blevet nævnt, og som jeg gerne vil understrege, er, at der fra de organisationer, som tegner forbrugerne, klart er givet samstemmende udtryk for, at man synes, at loven er hensigtsmæssig, og gerne ser den fremmet snarest. Det burde nok også mane til besindighed hos de partier, som ikke i dag ønsker at medvirke til lovforslaget fremme.

Der er også i lovforslaget givet udtryk for, at vi får en energibesparende effekt, det skal jeg lige tage med. Der er ikke alene tale om forbrugerbeskyttelse og forbrugeroplysning, der er også tale om, at vi får en energibesparende effekt, som også kommer os til gode.

Venstres og de konservatives ordførere har gjort opmærksom på, at de finder loven fuldkommen overflødig. Det forekommer ikke særlig logisk, at man siger noget sådant fra denne talerstol, når man samtidig er med i et ændringsforslag, som siger, at loven skal træde i kraft om 2 år.

Der blev fra den konservative ordførers side gjort opmærksom på, at man skal bruge beløb i millionklassen for at få dette gennemført. Det turde dog kræve en uddybning fra denne talerstol.

Birthe Hansen (SF):

På grund af vor positive holdning ved første behandling skal jeg kun kort sige, at vi vil stemme for lovforslaget ved tredje behandling, og vi håber så, som tidligere sagt, at det vil blive fulgt op af en bred information til forbrugerne.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg skal gøre et par bemærkninger om de ændringsforslag, der er stillet, og begrundelsen for dem, og måske navnlig et par bemærkninger om den ejendommelige rolle, centrum-demokraterne indtager i forbindelse med dette lovforslag.

Det første ændringsforslag går ud på, at ministeren ikke får bemyndigelse til at lave regelsæt for artikler, hvor der allerede eksisterer nogle udmærkede ordninger. Det går centrum-demokraterne imod. Det andet siger, at loven først træder i kraft i 1984. Det går centrum-demokraterne også imod.

Når vi har fundet disse to ændringsforslag væsentlige – jeg tror, jeg roligt kan sige, at vi har taget en væsentlig del af initiativet til dem – så er det, fordi vi mener, det er meget vigtigt, at vi kan få energimærkningen indført ad frivillighedens vej, sådan at man får de mest fornuftige og for virksomhederne mest hensigtsmæssige energimærkningsordninger. Vi tror samtidig – det har vi allerede erfaringer for med dem, vi har – at det vil være energimærkningsordninger, der virkelig sikrer forbrugerne.

Når vi samtidig har sagt, at loven først skal træde i kraft den 1. juli 1984, så er det, fordi vi synes, at der skal være god tid for virksomhederne til at indstille sig på det her. Så har de rigelig tid til at lave frivillige ordninger. Er de ikke kommet i løbet af 2 år, så mener vi, det vil være rigtigt, at vi fra det offentliges side gennemfører energimærkning.

Jeg kan prøve at citere, hvad centrum-demokraterne sagde ved førstebehandlingen, hvor jeg må sige at jeg i øvrigt tilsluttede mig det, centrum-demokraternes ordfører sagde, nemlig at jeg trode, det ville være udmærket for dansk industri, hvis man fik denne energimærkning. Centrum-demokraternes ordfører holdt en udmærket tale om det og om, hvilken betydning det havde for know-how og den slags ting. Videre sagde centrum-demokraternes ordfører – den 10. februar i år, sp. 1680:

»Men vi er enige i, at lovens rammer ikke kan udfyldes inden for et kort tidsrum . . .«

Men her stemmer man altså imod et ændringsforslag, der først vil sætte loven i kraft den 1. juli 1984. Jeg synes ikke, det er en umiddelbart logisk konsekvens af førstebehandlingen. Vi overlader det i virkeligheden nu til energiministerens selv at fastsætte de her energimærkningsordninger, også nøjagtig på hvilket tidspunkt det passer staten, ikke på hvilket tidspunkt det passer virksomhederne.

Derfor fatter hverken jeg eller mit parti, hvorfor centrum-demokraterne ikke kan gå

[Lone Dybkjær]

ind for det her. Det må være i fuld overensstemmelse med almindelig centrum-demokratisk tankegang, at man prøver på, om virksomhederne ikke ad frivillighedens vej kan få lavet nogle fornuftige energimærkningsordninger, og i øvrigt giver dem god tid til at få lavet dem ved at sige, at man først i løbet af 2 år sætter loven i kraft.

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg vil da gerne sige, at jeg synes, centrum-demokraterne optræder ikke bare fornuftigt, men også logisk i denne sag. Det er muligt at sætte det i relief i forhold til fru Lone Dybkjærs bemærkninger om, at hvis man venter et par år med at lade loven træde i kraft, så har virksomhederne noget mere tid til at indstille sig på mærkningen osv. Men hvad er det, de skal indstille sig på? Det ved de jo ikke, førend loven er trådt i kraft. Hvis det skal være den lov, der er tale om nu, som vi siger skal træde i kraft på det tidspunkt, så skal den altså have en eller anden virkning i denne periode. Det er en skindiskussion, for der er under alle omstændigheder tale om, at anvendelsen i praksis fra produkt til produkt, fra branche til branche, er noget, som løbende bygges op. Det er en ordning, der indføres, ikke en konkret binding af, hvordan det skal gøres fra produkt til produkt. Det er altså en mere smidig lov.

Jeg står uforstående over for denne tale om millionudgifter for staten. Der er lagt op til en stikprøvevis kontrol, og i betragtning af, at de konkrete mærkningsordninger fra varegruppe til varegruppe først bliver gennemført efter, at man har haft grundige drøftelser med de berørte brancher og virksomheder, skulle man nok også mene, at kontrolarbejdet bliver rimelig overskueligt.

En del af det, der fremføres af mindretallet i betænkningen, og som også har været fremført her af hr. Collet og hr. Niels Anker Kofoed, må jeg sige ikke rigtig holder stik. Den mærkningsordning, man f. eks. har med Dansk Varefakta Nævn, opfylder ikke de krav til energimærkning, der allerede i dag er vedtaget i EF, dels rammedirektivet, dels det gennemførelsesdirektiv for elbageovne, der er vedtaget. Den måde, man dér har lagt tingene til rette på – det er lidt mærkeligt at skulle erindre venstre og det konservative folkeparti om det – betyder, at vi som system for

mærkningen ikke kan anvende Dansk Varefakta Nævns metode. Det skal stå klart. Og desuden er der tale om en meget stor forskel i dækningsgrad i anvendelsen af den måde at gøre det på.

Alt i alt har jeg lidt svært ved at forstå, at man har gjort sagen til så ophedet et debat-emne, som det er blevet.

Lone Dybkjær (RV):

Det viser sig jo lidt vanskeligt at få en dialog med centrum-demokraterne. Så må man jo, som det så pænt hedder, nøjes med energiministeren, men det kan selvfølgelig også være meget hyggeligt.

Energiministeren sagde, at det ikke ville koste så mange penge. Nej, det er jo, fordi den stikprøvevis kontrol skal betales af virksomhederne. Vi har overvejet, om det var staten, der skulle betale det. Jeg kan i øvrigt af bemærkningerne se, at det vist har været energiministerens forslag i det første udkast eller tilsvarende, men bl.a. har der været kraftige advarsler fra Dansk Standardiseringsraad, fordi det ville bryde med hidtidig praksis. Men det kan være, at jeg tager fejl i det, og i så fald vil jeg godt have oplysning om det. Jeg måtte opfatte det sådan, at energiministeren i første omgang havde forestillet sig, at staten skulle betale denne kontrolforanstaltning, men i næste omgang, ved det endelige lovforslag, opgav denne model.

Så er der spørgsmålet om mærkningsordningen. Jeg synes, at det bedste, man kan sige om den, er, at den væsentlige forskel er, at Dansk Varefakta Nævns ordning er bedre end den, der bliver foreslået. Man kan jo så spørge, om det er til fordel for forbrugerne i sidste instans eller det ikke er. Jeg tror ikke, det er en fordel for forbrugerne, og jeg synes, at de eksempler, vi har set her, ikke er videre overbevisende.

Så siger energiministeren, at det ikke er rigtigt, at virksomhederne ikke vil vide, hvad de skal indstille sig på. Jo, det vil virksomhederne netop vide. De vil have 2 år til at opbygge en energimærkningsordning, der også er hensigtsmæssig for forbrugerne, og ifølge ændringsforslaget skal de ikke ind under en obligatorisk, af ministeren udfærdiget mærkningsordning, hvis det er sådan, at de har nogle frivillige ordninger. Vi kan komme meget langt ad frivillighedens vej, tror vi, men

[Lone Dybkjær]

vi vil på den anden side sige, at vi anser mærkning for så vigtig, at hvis virksomhederne ikke frivilligt vil mærke, så er vi villige til at foretage den obligatoriske mærkning.

Jeg er fuldstændig overbevist om, at de meget positive udsagn, der har været her i folketinget fra flere partiers side om mærkningen, er medvirkende til, at industrien selv er gået i gang med en mærkningsordning, og så synes jeg ikke, man skal sige: haha, det kan I selv om, nu skal vi komme ind med vores obligatoriske mærkningsordning, og så blæser vi på alt det, I har lavet ad frivillighedens vej. Det synes jeg er et forkert princip, og derfor mener jeg, at det ville være rigtigt, hvis man vedtog ændringsforslagene, sådan at man sagde til virksomhederne: vi respekterer det, I har gjort ad frivillighedens vej, det vil vi gerne støtte, og vi vil oven i købet gøre det på en sådan måde, at vi anerkender de frivillige ordninger, og vi vil i øvrigt give jer 2 år til at få tingene gennemført.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes, idet 46 stemte for, 66 imod.

§§ 1-7

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 om en ny affattelse af § 8

forkastedes, idet 45 stemte for, 67 imod.

§§ 8 og 9

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om varmesforsyning. (Ændring af prisbestemmelserne).
(Lovforslag nr. L 197. Fremsat 12/5 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Mette Groes (S):

Først vil jeg gerne rette en tak til de radikale, fordi de med deres beslutningsforslag af 14. april 1982 satte gang i den diskussion, der nu har ført til det foreliggende lovforslag.

Jeg vil gerne understrege, at vi i den socialdemokratiske gruppe er meget tilfredse med, at det princip, ministeren ofte har sagt var det bærende, nu også vil blive lovfæstet, nemlig princippet om, at forbrugeren aldrig vil komme til at betale mere for naturgassen, opgjort efter brændværdien inklusive statsafgifter, end for den tilsvarende fuelolie. Det er ligeledes betryggende, at staten forpligter sig til at dække underskuddet, hvis naturgasprojektets forudsætninger ændres væsentligt på afgørende punkter og der ikke kan opnås dækning af omkostningerne gennem priserne på grund af prisloftet.

Der er skabt fleksibilitet i forhold til industrikunderne med forslaget om prisdifferentiering over for dem og mulighed for at skabe ensartede regler over hele landet gennem tilskyndelsen til, at der indgås kontraktlige aftaler herom mellem D.O.N.G. og de lokale naturgasselskaber.

Det slås fast, at underskud fra tidligere perioder, opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne, kan indregnes i prisen, og at affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder og geotermiske anlæg tages med ind i loven.

Alt i alt synes vi i den socialdemokratiske gruppe, at lovforslaget er præget af såvel glædelig fleksibilitet, som nødvendig fasthed, og først og fremmest, at det giver forbrugeren en klar retsstilling i naturgassagen, hvor man måske nok før syntes, at et ministerielt løfte var for lidt. Forslaget overflødiggør yderligere spekulationer om, hvorvidt forbrugeren er tilstrækkeligt beskyttede. Det bliver de med denne lov, og det er en god ting.

Annelise Gotfredsen (KF):